



## Kulturhistorisk värdering

### Värdering

Värdefull miljö

### Värdeomotivering

Hedenverket är Karlstads största samhällstekniska anläggning och har ett lokalt teknik- och samhällshistoriskt värde som representant för utvecklingen av fjärrvärmenätet från 1980-talet och framåt. Anläggningen representerar också omställningen till ett mer hållbart energisystem med förnybar el genom utfasning av fossila bränslen.

### Miljöbeskrivning

Värmeverksanläggningen upptar mer än halva Hedens yta och är avgränsad från övriga området. Värmeverksanläggningens byggnader har färgsättning i vit kulör med blå accenter och är uppförda i stora volymer. Utöver den höga skorstenen finns bland annat avfallspanna, två fliseldande kraftvärmeverk och silos med byggnadshöjder mellan 25 och 50 meter.

### Historik

Hedenverket drivs av Karlstads energi AB för produktion av fjärrvärme och el. Anläggningen består av en avfallspanna och två fliseldade kraftvärmeverk, varav det senaste togs i drift hösten 2014. På 1960-talet blev området där värmeverket ligger avsatt för hantering av avfall och platsen användes som soptipp fram till 1984.

I september 1981 antogs en ny energiplan för Karlstads kommun. Planen innebar uppbyggnad av en anläggning för avfallsbränning och ett värmekraftverk för eldnings av fasta bränslen. Heden ansågs lämpligt då området redan var avsatt för avfallshantering och istället för att som tidigare lägga brännbart avfall på soptipp blev nu avfallet en viktig råvara för energiproduktionen.

År 1985 påbörjades byggnationen av anläggningen som togs i drift vid årsskiftet 1986/87. Förbränningsanläggningen med den 115 meter höga skorsten byggdes först och tillhör den första utbyggnadsetappen som pågick fram till 1989 och även innefattade ställverk, cistern och kontor. Anläggningens arkitektoniska utformning, materialval och färgsättning i vit kulör med blå accenter togs fram i samarbete med den dåvarande stadsarkitekten Per Lagergren.

Etapp 2 påbörjades år 1991 och omfattade bland annat byggnation av ett nytt kraftvärmeverk. Året därpå invigdes Värmlands första återvinningscentral på Heden och samma år startades den fliseldande pannan i anslutning till den tidigare byggda avfallspannan.

År 1998 byggdes den befintliga kontorsdelen på med ytterligare en våning med ett utseende anpassat efter den ursprungliga byggnaden. År 2012 inleddes en tredje utbyggnadsetapp - Karlstads kommuns dittills största investering - med ett nytt fliseldat kraftvärmeverk som år 2014 invigdes av energiminister Ibrahim Baylan. Utbyggnaden ritades av Tengbom arkitekter och var fortsatt anpassad efter den ursprungliga arkitektoniska utformningen med färgschema i vitt och blått.

### Läs vidare

<https://www.karlstadsenergi.se/fjarrvarme/vara-anlaggningar/>

<https://tengbom.se/projekt/hedenverket/>

Miljön ingår i område Heden.

## Inventeringsinformation

Inventerat av 2018-12-11, EK